

42. ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ

Τὴν τετάρτην Ἰουλίου 1833, ἐν Γαργαλιάνοις

Συνεδριαζόντων τῶν προκριτοδημογερόντων τῶν κωμοπόλεων Λυγούδιστας κτλ. καὶ Γαργαλιάνων καὶ προεδρεύοντες τοῦ ἐπαρχιακοῦ Εἰρηνοδίκου Τριφυλίας ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀρ. 330 ἐγκύκλιος τῆς Γραμματείας τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὰ ἐπισυναπτόμενα αὐτῇ ὁκτὼ ζητήματα ὅθεν, μετὰ πολλῶν σκέψεων ἔγινον αἱ ἀκόλουθοι ἀπαντήσεις.

Περὶ κληρονομίας

Ἀπάντησις εἰς τὸ α' ζήτημα

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἀδιαθέτου, ὅλα του τὰ τέκνα, ἀρσενικὰ ἢ θηλυκά, λαμβάνουν ἐξ ἴσου μερίδιον, ἐκτὸς τῶν ὑπανδρευθέντων ἢ προικισθέντων θυγατέρων ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς.

εἰς τὸ β' ζήτημα

Ὁ πατὴρ ζῶν δύναται νὰ διαθέσῃ ὅπως θέλει τὴν περιουσίαν του· ἂν ἀποθάνῃ ἀδιάθετος, τὰ τέκνα του κληρονομοῦν ἐξ ἴσου· ἂν κάμῃ διαθήκην, ὀφείλουν τὰ τέκνα του νὰ συμμορφωθῶσι κατ' αὐτήν· εἰς αὐτὴν δίδει εἰς ὅτινα θέλει περισσότερον, εἴτε συγγενῇ εἴτε ξένον, δὲν δύναται ὅμως νὰ μὴ δώσῃ τίποτε εἰς ἓν παιδί, ἀλλὰ πάντοτε ὀφείλει κάτι νὰ τοῦ ἀφήσῃ.

Ἡ συνήθεια εἶναι πολλαὶ εἰς τὰς δύο κωμοπόλεις.

Εἰς τὸ γ' ζήτημα

Ἡ τοπικὴ συνήθεια ἐπικρατεῖ εἰσέτι καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν σύμφωνας μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Εἰς τὸ δ' ζήτημα

Ἄν ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ἄτεκνος, ἡ περιουσία του μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ ἡ γυνὴ λαμβάνει μόνον τὴν προῖκα της· ἂν ἀποθάνῃ ἡ γυνή, ἡ προῖξ μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους της πάλιν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, ἂν ἡ γυνὴ δὲν ὑπανδρευθῇ, μένει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρός της καὶ ζῇ ἀπὸ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἕως οὗ ἀποθάνῃ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος δὲν δύνανται νὰ τὴν ἀποβάλλουν κατὰ τὴν τοπικὴν συνήθειαν, τὸ εἰσόδημα τῆς περιουσίας καὶ ἡ ἴδια ἀνήκει εἰς μόνους τοὺς νομίμους κληρονόμους τοῦ ἀποθανόντος, ἡ δὲ γυνὴ μόνον ζωωτροφεῖται.

Εἰς τὸ ε' ζήτημα

Ἡ τοπικὴ συνήθεια εἶναι σύμφωνας μὲ τὸν νόμον, δηλ. τὰ τέκνα κληρονομοῦν καὶ τοὺς δύο γονεῖς, λαμβάνοντα ἕκαστον τὸ ἀναλογοῦν μερίδιον του ἀπὸ τὴν περιουσίαν καὶ τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου τῶν γονέων.

*Περὶ προικὸς
Εἰς τὸ στ' ζήτημα*

Ἡ ὑπανδρευθεῖσα γυνὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς της δὲν δύναται νὰ καταβάλλῃ οὔτε τῆς μητρὸς της τὴν προῖκα της εἰς τὴν κοινὴν συνεισφορὰν τῆς κληρονομίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ εὐχαριστηθῇ εἰς ὅσα ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς της προικισθεῖσα.

Εἰς τὸ ζ' ζήτημα

Ἄν εὐχαριστηθεῖ ἡ θυγάτηρ εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἀδελφοί της τῆς δίδουν προῖκα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς της ἤδη καλῶς· εἰ δὲ λαμβάνει τὸ μερίδιόν της ἀπὸ τὴν ἐγκαταλειφθεῖσαν περιουσίαν τοῦ πατρὸς της, ὥς καὶ οἱ ἀδελφοί της.

Εἰς τὸ η' ζήτημα

Ἡ προῖξ εἶναι ἀναφαίρετον κτῆμα τῆς κοινότητος τοῦ γάμου, οὔτε ὁ ἀνὴρ οὔτε ἡ γυνὴ δύναται νὰ τὴν ἐκποιήσουν ἢ νὰ τὴν χαρίσουν· ἐνίοτε ὅμως ὁ ἀνὴρ δίδει ἐκ τῆς περιουσίας του μέρος καὶ λαμβάνει συγκαταθέσει τῆς γυναικὸς του τὸ ἀντίτιμον ἀπὸ τὴν προῖκα της, τὸ ὁποῖον τὸ διαθέτει ὅπως θέλει· π.χ. θέλει ὁ ἀνὴρ νὰ πωλήσῃ μέρος τῆς περιουσίας του καὶ δὲν τοῦ ἀρέσκει νὰ πωλήσῃ κτῆμα τοιοῦτον, τότε δύναται συγκαταθέσει τῆς συζύγου του νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν ἄλλο εἰς ἀντάλλαγμα, ἢ ἔχει μίαν ἰδιοκτησίαν προῖκα κειμένην εἰς ἄλλο μέρος καὶ δὲν τοῦ ἀρέσκει νὰ εἶναι ἐκεῖ, τότε συγκαταθέσει τῆς γυναικὸς του δύναται νὰ δώσῃ ἐκείνην εἰς ἄλλον καὶ νὰ λάβῃ ἀντ' αὐτῆς εἰς ἀντάλλαγμα ἰσότιμον ἰδιοκτησίαν κατὰ τὴν ἀρέσκειαν αὐτοῦ τε καὶ τῆς συζύγου του· τοῦτο πάντοτε γίνεται μὲ ἀμοιβαίαν συγκατάθεσιν καὶ τῶν δύο καὶ ἀνήκει τὸ λαμβανόμενον εἰς τὴν προῖκα καὶ μένει ἀναλλοίωτον· ἡ συνήθεια αὕτη εἶναι παλαιὰ καὶ κοινὴ εἰς τὰς δύο κωμοπόλεις.

Συνήθειαι διάφοραι.

Ὅταν ἀποθάνῃ πατὴρ καὶ ἀφήσῃ τέκνον ἢ γυνή, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς, ἀποθάνῃ τὸ παιδί, τότε ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ κληρονομεῖ τὸ τρίτον τῆς περιουσίας τοῦ παιδίου, τὰ δὲ λοιπὰ δύο μεταβαίνουν εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀποθανόντος.

Ὅταν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς ἐν ἀπὸ τὰ τέκνα των εἶναι εἰς ἄλλο μέρος καὶ οἱ ἀδελφοί του καλλιεργοῦν τὴν περιουσίαν τῶν γονέων του, ἔπειτα ἔλθῃ καὶ ὁ ἀπὼν, λαμβάνει ἴσον μερίδιον ἀπὸ τὴν περιουσίαν τῶν γονέων των, ὅσῃν βελτίωσιν καὶ ἂν ἔλαβεν· ἂν ὅμως ἡγόρασαν οἱ ἀδελφοί του εἰς τὴν ἀπουσίαν του καὶ ἄλλα κτήματα καὶ ἡὔξησαν τὴν περιουσίαν, δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος ἀπὸ τὴν αὔξησιν, ἐκτὸς ἂν συγκαταθέσει τῶν ἀδελφῶν καταβάλλῃ καὶ αὐτὸς ὅσα ἐκέρδισεν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ὅλαι αἱ διαφιλονικήσεις αἵτινες ἤθελον προκύψει περὶ κληρονομίας πάντοτε

ἐτελείωνε ἢ ὑπόθεσις κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Ἀρμενοπούλου πρὸ τῆς συστάσεως τῶν δικαστηρίων, ἀκόμη καὶ ἐπὶ Τουρκίας, ἐκτὸς ἂν ᾗθελε προσφύγῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν.

“Ὅταν τις καλλιεργήσῃ κανενὸς τόπον ξένον εἰς ἀπουσίαν του καὶ τὸν ἀποκαταστήσῃ ἀμπέλι ἢ ἐλαιῶνα, τότε ὁ κύριος τοῦ τόπου λαμβάνει τὸ ἥμισυ τοῦ ἐλαιῶνος ἢ ἀμπελῶνος κτλ.

“Ἄν κτίσῃ τις εἰς ξένον τόπον σπῆτι ἢ ἐργαστήρι, τότε ἂν ἀξίζει τὸ σπῆτι ἢ τὸ ἐργαστήρι περισσότερα ἀπὸ τὸν τόπον, ἐκτιμεῖται ὁ τόπος καὶ τὸν πληρώνει ὁ οἰκοδομήσας· εἰ δὲ καὶ ἀξίζει ὁ τόπος περισσότερον, πληρώνει κατ’ ἐκτίμησιν τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὸν οἰκειοποιεῖται.

“Ὅταν τις θέλῃ νὰ πωλήσῃ κτῆμα, ἂν εἶναι οἰκία ἐπροτιμᾶτο ὁ συμπλιαστής τοῦ συγγενοῦς, εἰ δὲ ἀμπέλι, χωράφι, ἐλαιῶνα κτλ. ἐπροτιμᾶτο ὁ συγγενὴς τοῦ συμπλιαστοῦ, ὁ δανειστής ποτὲ δὲν ἐπροτιμήθη.

Μέχρι τοῦ 1828 ὅσα κτήματα ἐπωλοῦντο, ἐπωλοῦντο ἄνευ δημοπρασίας, εἰμὴ μὲ συμφωνίαν ἀπλὴν τοῦ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ· ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἕως σήμερον. Τοιαύτη ἐσιτάθη ἔκπαλαι ἢ συνήθεια.

Οἱ προκριτοδημογέροντες Λυγούδιστας, τζιφλικίου καὶ καββαλαρίας

Οἰκονόμος Καλογερόπουλος, Γεωργ. Οἰκονομόπουλος, Παῦλος Περαιτεῖνος, Ἰωάννης Ἀγαπινός, Ἀνδρέας Κοκέβης.

Οἱ προκριτοδημογέροντες Γαργαλιάνων

Π. Οἰκονόμος Πυλιώτης, Λιονύσιος Ἀλεξόπουλος, Ἀντώνης Ἀγαπινός, Ἀντώνης Μανροϊδῆς, Ἰωαν. Πειτρόπουλος, Πανάγος Λαμπρόπουλος Νικόλας Ἀριστοφίλου.

Τὴν 15 Ἰουλίου 1833 ἐν Φιλιατροῖς.

Συνεδριαζόντων τῶν προκριτοδημογερόντων Φιλιατρῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ ὀκτὼ ζητήματα καὶ ὅσας ἄλλας συνηθείας ἐσημείωσαν οἱ προκριτοδημογέροντες Λυγούδιστας καὶ Γαργαλιάνων καὶ ἐπειδὴ αἱ συνήθειαι ἐκεῖναι ἐστάθησαν παρόμοιαι καὶ εἰς τὴν κωμόπολιν Φιλιατρῶν ὑπογράφονται οἱ πρόκριτοι.

Οἱ πρόκριτοι Φιλιατρῶν

Ἀνδρέας ἱερεὺς, Παῦλος ἱερεὺς

Νικόλας Μπρουμίδης, Ἰωάννης Ζάμπαλης, Ἀνδρέας Α. Σκορδάκης, Ἀναγν. Χρυσικόπουλος, Εὐσταθ. Ταμπάκης, Ἰωῆς μοναχὸς διδάσκαλος, Πανάγος Λαμπήρης, Ἀντώνιος Βορρές, Ἰωαννης Ευστ. Κάκαβος, Δημητρ. Λυκοφρίδης, Χαραλαμ. ἀργαρότις (;).

Τὴν εἰκοστὴν πρώτην Ἰουλίου 1833 οἱ πρόκριτοι τῆς πόλεως Κυπαρισσίας, ἀφοῦ ἀνέγνωσαν τὰ εἰς τὴν ὑπ’ ἀρ. 330 ἐγκύκλιον τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Βασι-

λικῆς Γραμματείας ἐπισυναπτόμενα ὁκτὼ ἐρωτήματα, ἔμειναν σύμφωνοι ὅτι καὶ εἰς τὴν πόλιν των ἐστάθησαν παλαιαὶ συνήθειαι, ὅσαι καὶ εἰς τὰς κωμοπόλεις Λυγούδιστας Γαργαλιάνων καὶ Φιλιατρῶν ὅθεν κατὰ πάντα σύμφωνοι μὲ ἐκεῖνα ὑπογράφουν τὰς συνηθείας αὐτὰς ὡς κοινάς, δηλ. τῶν ὁκτὼ ζητημάτων καὶ τὰς λοιπὰς ἐπτά.

Οἱ πρόκριτοι Κυπαρισσίας.

Ευστάθιος Ἱερεὺς	Γεώργιος Μπόρσας
Ἀντώνιος Ἱερεὺς	Παναγιώτης Μανούση
Ἀμπρόσιος Ψυλογαλάνης	Ἀνδρέας Ξανθῆς
Ἀθανάσιος Γρηγοριάδης	Ἀναστάσης Μανοῦσος
Μῆτρος Ἀναστασόπουλος	Δῆμος Μποῖλῆς
Ιωάννης Ρόμπος	Διονύσιος Καπαρὸς
Δημήτριος Ἀρβανιτόπουλος	Παναγιώτης Μπακολιᾶς
Δῆμος Μανολόπουλος	

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῇ 22 Ἰουλίου 1833

Ὁ Ἐπαρχ. Εἰρηνοδίκης Τριφυλίας

Ἀντώνιος Καραπατᾶς

43. ΠΥΡΓΟΣ

Αρ. 148 Πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Σ. Γραμματείαν
τῆς Ἐπικρατείας

Τὴν ὑπ' ἀρ. 330 Ἐγκύκλιον τῆς Σ. ταύτης Γραμματείας ἔλαβεν ἡ Ἐπαρχιακὴ αὕτη Δημογεροντία καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς προσεκάλεσε τοὺς Προκριτωτέρους καὶ εἰδημονεστέρους ἄνδρας τῆς ἐπαρχίας ταύτης, καὶ συμβουλευθεῖσα μετ' αὐτῶν καὶ μετὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ Εἰρηνοδίκου πέμπει ἀκριβεῖς πληροφορίες διὰ τὴν τοπικὴν μας συνήθειαν ἐπάνω εἰς τὰ σημειωθέντα ζητήματα.

Εἰς τὸ α^{ον} ζήτημα ἡ τοπικὴ μας συνήθεια εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν Νόμον, δηλ. μοιράζουν ἐξ ἴσου μερίδιον τὰ ἀρσενικά καὶ θηλυκὰ παιδιά, μικρότερα καὶ μεγαλύτερα, ὅταν οἱ γονεῖς ἀποθάνουν ἀδιάθετοι.

Εἰς τὸ β^{ον} ζήτημα ἡ τοπικὴ μας συνήθεια εἶναι ὅτι οἱ γονεῖς ἀφήνουν κληρονόμους τὰ τέκνα των εἰς ὅλην τὴν περιουσίαν, τὰ ὅποια ἔχουν χρέος ἀπαραίτητον νὰ δώσουν τὰ ἀνάλογα ψυχικά των, ποτὲ ὅμως δὲν ἐστάθη οἱ γονεῖς νὰ παραχωρή-